

Sau khi vô tù ngày 2 tháng 5 năm 1975 ở tỉnh Cà Mau, qua cái lều nhều hàng vô điếu kiếng một cách bất ngờ, nhều người có chủ mưu, thông đồng, theo yêu cầu và giới thiệu của Công do đội tình nguyện Dân nguyện Văn Minh và Lính" bàn giao trong vòng trót " của chuồng trại nuôi nhều " ăn cơm quố gia, thố ma Công S" Nguyễn Hữu H; tôi bị giới thiệu nhều : khám lều Cà Mau, Trói tù Cái R (Tân Ánh), Kiếng Vàng, khám lều B c Liêu, Trói lao đố Gành Hào và mùa hè năm 1976 bị đả lên trại tù cộ quân khu, tróc thuộ quân khu 9; đố c Việt Công chiộ uộ khá tộ tình, nên trong tộ cộ các lều chuyộ n trại nào cũng có tên tôi và đố c " cách mộ ng" nâng cộ p tù tộ tộ nh lều lên cộ p quân khu, dù cộ p bộ c trong nhà binh tộ đố u mộ i ra trố ng đố n sau 2 năm ra đố n vộ vộ n nhộ cũ do bị ký cộ . Đố n trại tù gộ i là Liên Trói 3, trố c đây là trung tộ m huộ n luyộ n Quố c Gia Chi Lăng, ò vùng Thố t S, thuộ c tộ nh Châu Đố c; trói nộ y có 3 liên đố mang số 3, 5 và 5, chộ a hàng chộ c ngàn tù binh tộ cộ p úy trố lên, là sộ tù còn tộ n đố ng, đố c coi là nhộ ng ký tộ các tộ nh giới vộ sau nhộ ng đố t" bộ c tộ n" của nhộ ng nhộ i mộ i hôm qua tộ ng làm cho kộ chiộ n thộ ng" thố t điện bát đố o" qua nhộ ng trố n đánh lộ ng danh tộ Quố ng Trố đố n Mũi Cà Mau, nay trố thành nhộ i tù binh bộ t đố c đố . Đố c biộ t, ngoài trói Chi Lăng, còn có mộ t sộ tù cộ p đố i úy, còn tộ n đố ng, tộ p trung trong trói cộ i tộ o ò tộ nh Mộ c Hóa (Kiếng Tộ ng), đố là đố n 675. Tôi đố c đố a vào liên đố i 3, mộ t nộ i tộ p nhộ p tù tộ cộ p úy đố n đố i tá, nên có cộ hộ i chung vộ i nhộ ng nhộ i mà trố c đây là thộ ng cộ p của mình. Chi Lăng vộ i cát, khí hộ u khô, nhộ t là vào mùa hè, làm tăng sộ c nóng nhộ bài thộ cộ a Nguyễn Khuyộ n:

*" Ai xui con quố c gộ i mùa hè.
Cái nhộ ng nung nhộ i, nóng, nóng ghê".*

Vộ a vào trại lúc 10 giộ sáng, sau khi ò n đố nh chộ ngộ , thì chộ y ra sau hè đố mút chút nhộ c xài, tộ m cho mát sau chuyộ n đi khá mộ t trong chiộ c xe G.M.C đố y ò p nhộ i và đố y căng thộ ng. Nhộ ng đố i nhà dài trong trại nộ y vộ n là nhộ i dành cho các tân binh quân đố ch hay các đố n vộ gộ i vộ huộ n luyộ n; nóc lộ p thiộ c, nhộ n nhà xi măng, trố c đây thộ ng tộ p nhộ ng chiộ c giộ ng bộ ng sộ t, dành cho tân binh nhộ . Nay trố ng trố n, chộ còn trố lộ i nhộ n nhà, đố thộ y là " cách mộ ng" rộ t tài tình, giới phóng nhanh, mộ nh đố n mộ c nào? Nhộ u tháo đố c thiộ c, cộ y đố c xi măng, thì nhộ ng đố i nhà nhộ y chộ c chộ n chộ còn lộ i cái sộ n và nhộ n cát trố trố i. Giộ a hai đố i nhà là cái giộ ng nhộ c, mua hè mộ c nhộ c lên rộ t chộ m mà sộ nhộ i đố ng chộ mút nhộ c thì đố ng, tộ c là sộ cung quá ít so vộ i sộ cộ u. Tôi cùng nhộ m trong sộ nhộ ng nhộ i chộ đố i ò y, bộ ng có giộ ng nói Huộ thanh thót vang lên:

-Các anh mộ c, xin đố ng quên nhộ c hộ !.

Tôi nhìn lộ i, mộ t nhộ i đàn ông trung niên, gộ ng mộ t đố coi, mái tóc đen vộ n, mộ c bộ đố lính

đang đứng nhìn mà người chị n&#c lên và l&#c đ&#u. Tôi hỏi vài người đứng chung, ở trại này trại c, hỏi cho biết đó là trung tá NGUYỄN ĐỨC XÍCH, nguyên trưởng ban Gia Đình, thi sĩ thi ng thơ ng Ngô Đình Di&#m. Nghe nói tên, tôi giật mình, vì trại c đó thi ng nghe qua anh qua, thi thi i còn là c&#u h&#c trò ti&#u h&#c, không ng&# g&#p l&#i &# đây. Sau đó, tôi làm quen với anh Trần Thi&#n Bình, đ&#i úy &# ti&#u khu ki&#n Hòa, là người B&#c di c&# 1954, có nhà ở Hồ Nai; anh Bình là người Công Giáo, chủ ng C&#ng kiên c&#ng, anh biết tôi qua vài lần ti&#p xúc, nên đ&#a đ&#n g&#p anh Nguyễn Đức Xích. Từ đó tôi trở thành người c&#a nhóm sinh hoạt trong trại tù. Đây là số kết hợp giữa nhà ng người Công Giáo và Phật Giáo Hòa H&#o, trong hoàn cảnh khó khăn, nguy hiểm, n&#m trong tay gi&#c. Nhóm này ngoài anh Xích, có trung tá Nguyễn Thanh Liêm (Hòa H&#o, là thi y trong binh chủng Quân C&#nh, nghe nói ông đi Mỹ), đ&#i úy Đ&# Thành Luân (thi sĩ giáp), thi u tá Phùng Đức Vinh, thu&#c Pháo Binh Dù, t&#c là Vinh Mạnh B&#ng; vì anh bị thi ng, bị ng ch&#a lành mà bị Vi&#t C&#ng đ&#i ta kh&#i bị nh vi&#n, nên khi vào tù vẫn còn các băng l&#n &# bị ng, khi mở ra thi y c&# thi t đ&# t&#i &# bên trong (nhìn anh Vinh mà biết cách mở ng nhân đ&#o đ&#n đ&# kinh t&#m)...

Anh Nguyễn Đức Xích là đàn anh trong quân đội, người thi y khoa kính, bạn tù vong niên của tôi, dù sau khi anh bị gi&#c sát hại, nhà ng lòng tôi vẫn thi ng nghĩ đ&#n anh trong niềm kính ph&#c, nhất là mới đ&# tháng T&# ĐEN vài hàng năm. Nhờ anh Xích mà tôi cũng nhà nhi&#u người thi khác coi cách sống, thi cách c&#a anh nhà m&#t bi&#u hi&#n tinh thần bất khuất, t&#m g&#ng cho người thi trong hoàn cảnh x&#u nhất sau ngày gi&#c C&#ng" n&#i vòng tay L&#N đ&#y lông lá" mà toàn dân miền Nam không bao giờ quên" lũ gi&#c t&# mi&#n B&#c vô đây, bàn tay nhuộm máu đ&#ng bào". Anh thi t nghi&#p khóa 2, sĩ quan trưởng Ban Thi Đ&#c, có bị ng c&# nhân, là người thi thân c&#n với thi ng thơ ng Ngô Đình Di&#m. Năm 28 tuổi, là thi u tá, sau lên trung tá trong quân l&#c Vi&#t Nam C&#ng Hòa, làm trưởng ban Gia Đình; thi mà các sĩ quan thi đ&#i úy trở lên, trại c khi đ&#c thăng c&#p, đ&#c g&#i lên trình di&#n thi ng thi ng đ&# nhìn t&#ng; lúc đó miền Nam chia thành 5 quân khu, đ&#i tá Trần Thi&#n Khiêm là t&# l&#nh quân khu 5, đ&#t b&# t&# l&#nh &# thi C&#n Thi ; theo anh kể thì sau ngày đ&#o chánh, anh bị nhà ng người thi mới lên c&#m quy&#n trừ đ&#p, gi&#i ngũ và sau cùng làm bên Giám Sát Vi&#n cho đ&#n ngày m&#t mi&#n Nam. Anh Xích không muộn nhà c đ&#n cái ngày rời ro là bị b&#t trên đ&#ng v&#t bi&#n tìm t&# do do sau 1975; nhà ng có vài người thi b&#n k&# l&#i là: anh bị b&#t trong m&#t chuy&#n v&#t biên &# R&#ch Giá, Vi&#t C&#ng xét hành lý đ&# ki&#m vàng, tình c&#, trong m&# hình mang theo đ&# k&# ni&#m, chúng thi y t&#m hình c&#a anh chụp chung với thi ng thơ ng Nguyễn Văn Thi&#u. Vi&#t C&#ng nói là: " Anh chụp hình chung với thi ng Thi&#u thì không phải là tay v&#a", nên chúng bị t và canh gi&# đ&#c bi&#t, sau đó đ&#a lên trại tù quân khu (đó là chỗ m&#u gi&#t anh sau này). Sau đó Vi&#t C&#ng biết anh Xích là người thi thân c&#n, liên hệ m&#t thi t đ&#n thi ng thơ ng Ngô Đình Di&#m, kẻ thù số m&#t c&#a Vi&#t c&#ng; m&#t người thi thi ng làm tan r&# c&# m&#ng l&#i n&#m vùng c&#a Hồ Chí Minh cài l&#i sau năm 1954, qu&#c sách &#p chi&#n l&#c thành công và k&# t&# khi lu&#t số 10/59 ra đ&#i, đ&#t Vi&#t C&#ng ra ngoài vòng pháp luật, là nhà ng tên kh&#ng bị , bị lu&#t pháp qui vào thi i hình số ; khi&#n tên Vi&#t gian bán n&#c Hồ Chí Minh hát hò ng, đ&#a thêm nhà ng người thi mi&#n Nam t&#p kết trở v&# h&#t đ&#ng đ&# bù vào số thi n thi t quá l&#n &#y. Nhà ng k&# đón gi&#: thi ng tá Tôn Thi&#t Đ&#nh, Trần Văn Đôn, Mai Hữu Xuân, Đ&# Mạnh, Nguyễn Cao Kỳ, Nguyễn Văn Thi&#u... vì lo số thi ng thơ ng Di&#m có k&# h&#ch trở trung hóa hàng thi ng lãnh đ&# c&#i thi quân đ&#i, số có m&#t số thi ng v&# v&#n, hay không còn gi&# nhà ng ch&#c v&# quan trở ng nên làm ph&#n; thêm vào đó số bị t đ&#ng ý ki&#n với Hoa Kỳ v&# m&#t chi&#n l&#c ch&#ng C&#ng... đ&#c nhà ng tên ăn c&#m qu&#c gia thi ma C&#ng Sĩ&#n khai thác, nên trung t&#ng Đ&#ng Văn Minh, kẻ đ&#i di&#n cho khuynh h&#ng

thân Công của nhóm Phật Giáo ở Quang do thầy Nguyễn Thích Trí Quang lãnh đạo, tôi đi dạy, kết hợp và tổ chức cuộc diễu hành ngày 1 tháng 11 năm 1963, giết chết Nguyễn Ngô Đình Diệm và bào chữa Ngô Đình Nhu, làm hàng chục ngàn người "đi t Công nhân quốc gia" của chính phủ đến nhốt Công Hòa. Những người thi y khoa, thi u văn kiện, tôi tranh chấp quy định hành liên miền từ 1963, tổ chức hội cho Việt Công học sinh và sau cùng đưa đến thảm cảnh 30-4-1975. Nếu không có cuộc diễu hành, thì Việt Công không bao giờ có cuộc huênh hoang cái gì là: "đi thi y khoa mùa xuân 1975". Số người thi y khoa năm 1975, xuất phát từ nguyên nhân sâu xa là cuộc diễu hành này, nên những người thi y khoa có trách nhiệm chủ yếu thì đưa ra cho Mĩ gây ra. Thốt ra thì nếu Mĩ có chủ ý thay thế Ngô Đình Diệm, những các người thi y khoa và lòng phẫn nộ đất nước, không nghe ai, thì liệu người thi y khoa có cuộc diễu hành không?. Chúng tôi học mang lính thì bên kia bạn đi đi công diễu hành?

Anh Bích kết nối tôi vào tổ chức bí mật, không tên, gọi là "nhóm đấu tranh", anh dạy tôi hiểu đi hiểu ích, trao đổi kiến thức, nhất là anh khuyến khích tôi đọc sách Việt Công để tìm hiểu, tìm ra những sai lầm để bỏ qua và bằng lý luận chặt chẽ thuyết Công Sơn, tôi không quên câu nói của anh: "Mục đích của Công, anh phải hiểu cho nghĩa Marx Lenin hơn cả chính lý", nên tôi đọc hay mở mắt sách tuyên truyền của Việt Công trong thời gian nhốt ở Liên lạc để đọc kỹ, nghiên cứu và thảo luận với anh nếu thi y khoa không hiểu. Có lần anh đem cuốn sách của Lenin viết, để đọc cho ra tiếng Việt, do nhà xuất bản Sở TH T Hà Nội, sách có tựa là: "Thế Nào Là Thi Đua", anh mở trang giấy chốt và để cho tôi nghe câu nói của Lenin dạy và chốt cho cán bộ: "Đi với bạn trí thức như bác sĩ, cho chúng nó lau nhà xí, nếu cần đem bạn vài tên để làm gương.." và anh nói là: người thi y khoa là kẻ thù số một của Đảng Công Sơn, ai trí thức đi theo, bạn tôi đi dạy một thời gian, rồi bạn viết chanh bọ; có khi bạn tiêu, giết hại. Chúng tôi thi y khoa trung tâm giữa sân banh volley, gần nhà bếp, để cho là nơi an toàn, vì không có dính với các đội nhà nào, phòng ngừa bạn ăn tên, anh Bích gọi là "chó săn" xâm nhập, nghe lén, báo cáo... Trong thời gian, học người thi y khoa nào lắm le mục tiêu bạn là biết ngay, nên những bạn một xỏ bọ, như cây kim ở trong bọ c vò bọ lòi ra. Chúng tôi không sợ và luôn cảnh giác thành phần này, là những kẻ thù thi y khoa.

Trong trại, nhất là liên đội 3, có một nhân vật nổi tiếng là anh chàng nhóc sĩ VŨ ĐÌNH SAO BÌNH, người đi để cán bộ liên đội 3 phong chức "Trưởng Ban Văn Nghệ Liên Đội" và kiêm luôn "nhà trưởng nhà 4", anh nhóc sĩ này để anh em trong nhóm đi là "Vũ Đình Sao Chín" và cũng để ghép thêm một chữ nữa là "Vũ Đình Sao Chín CHÀ". Tôi không còn gì anh, gặp và biết từ lúc mới vào trại tù B C Liêu, đi lao động ở Gành Hào và đến Chi Lăng. Tên cúng cơm là VŨ HỒI, một số anh em có óc khôi hài gọi là nghĩa chữ Háng theo nghĩa Đùi bằng chi tiết như sau: VŨ hay Vĩ là DA, HỒI là Heo... chữ là DA HEO; cái tên này trở thành nick name, để anh hoan hô chấp nhận khi có anh em gọi để thay tên Vĩ HỒI; trong sáng tác, anh lấy họ chữ danh "Vũ Đình Sao Bình". Sinh quán ở Quảng Ngãi, xuất thân là nhà giáo, tốt nghiệp ở học sư phạm, dạy môn triết học ở trường trung học để học tập Trường Lai (tên B C Liêu), lập gia đình với một cô gái đưa phở; dù vậy anh cũng đảng viên, học ở Thủ Đức, ra trường những không có ra chỉ nhận nhận một ngày nào, để biết phái sang ngành giáo dục, và cấp bậc lên automatic từ chuẩn úy đến trung úy...thì là anh bạn tù của tôi sau 30-4-1975. Trong thời gian ở trại tù B C Liêu, tôi thi y

anh là người "luôn phởn đởu đở tiởn bở" theo tiêu chuẩn của Việt Cộng đở ra; mà người ta ví von bở o là "bở o hoàng hởn vua" và có khi: "Người tù yêu Bác và đởng còn hởn tởng bí thở". Anh bở o thân nhân mang đàn guitar, sáo...và chởi nhởc cách mởng thở t nhuyởn, là mũi nhởn "xung kích" cho các chởng trình văn nghệ do các trởi tù phát đởng hàng năm vào đởp tởt, ngày sinh Hồ Chí Minh, quởc khánh 2 tháng 9...anh thởng đởng nỏ ca nhởng bài nhở: Trởng Sởn Đông, Trởng Sởn Tây, xuởng đởng, tình đở t đở miởn đông....anh có giởng ca rở t hay, nhởc lý vởng, nên khi ca bài: "Đi mô rởi cũng vở Hà Tởnh" hay "chào em cô gái Lam Hởng" nghe y nhở ca sĩ miởn Bởc, khiởn cán bở quởn giáo vở tay khen người; nhởng đả sỏ anh em trong trởi tù thì cở m thở y cáo lỏ tai bở hiởp dâm nhiởu lỏn trong mỏi ngày: tở cái loa tởp vởn tở đỏi phát thanh nhà nỏ c đở t trong nỏc trởi, đởn ở trong buởng giam cũng còn nghe tởng hát Võ Hởi.. " tởng hát át tởng... đỏi". Anh sáng tác bài ca Đởng, Bác, tôi còn nhở vài câu trong bài " Trởng Cây nhở Bác" có câu:

*" Trởng cây ta lỏ nhở Ngởi.
Cây bao nhiêu lá, thởng Ngởi bở y nhiều"*

Bài ca tởp:

*" Nhỏ Bác Hồ trởng cây năm xỏ a.
Bác tuy già, nhởng còn mỏnh khỏe".*

Tôi không quên mỏt sáng tác mà anh " đởng nỏ" ở trởi tù Chi Lăng, có tở a đở là: " Hôm qua anh đở lỏ c đởng" hay là " Anh làm rỏ y" (bài hát theo thở Minor):

*" Hôm qua anh đở lỏ c đởng.
Anh cỏ m sỏng Mỏ đánh phá quỏ hỏng.
Hôm nay đởy, chính tay anh đả trởng thành gỏng sanh tởi.
Bỏn thân ở i!, Đởng cho ta tìm lỏi củ c đởi..".*

Chính số tiởn bở " vỏ t chỏ tiêu" của anh, mà nhiởu người tù phỏi lánh xa, anh vở sau 5 củn lỏ ch" hỏc tởp tởt, lao đởng tở t", khi nhỏn đở c giở y ra trởi, có người bởn cùng nhà hỏi anh làm gì? Thì anh đáp ngay: " Sở nỏp đởn vào ban Ca Múa Trung ởng", nghe đởu anh vởn còn ở Việt Nam, tởp tởc sáng tác và trở thành văn công cho Bác và đởng và thỏnh thoởng tôi thở y vài quyởn sách phê bình kiỏm hiởp Kim Dung do anh viở t, đở c nhà xuở t bởn trong nỏc ởn hành,

gửi ra vài thư viết nắn nọt về Úc; có lần tôi mang một quyển sách của anh, gặp quen thì thư viết về người Úc Belmont để cảnh báo cho bạn bè là: đừng nên nhúng tay vào sách nào từ người Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam gửi ra ngoài, toàn là tài liệu tuyên truyền và hòng cũng hoan hỷ thảo luận máu chung với lá cờ các nước trên một Board "đa văn hóa" sau khi tôi gửi thích, sau đó tôi mang lá cờ vàng ba sọc đỏ thay thế. Tôi cũng hỏi ai đã cung cấp những sách viết trong nước, thì hỏi tôi chi tiết, cho đây là chuyện nên biết để hành động viết, thôi cũng đành chịu. Cho nên tôi các bạn có người Việt từ nước, bạn Việt Cộng lên lời, tìm kiếm mọi cách mang tác phẩm viết cho các thư viết, hòng rớt hoan hỷ những những sách viết miễn phí, đưa vào các kệ sách, không hề biết đó là sách tuyên truyền.

Nhóm chúng tôi sinh hoạt đều đặn, vào những buổi chiều, sau giờ cơm, tôi đi dạo sân banh có ánh đèn sáng, mang chiếu trải ra ghế sofa, tha hồ mà nói chuyện quan trọng về tình hình đất nước, nên khi có bóng dáng của những người tù tị nạn là chúng tôi biết ngay. Anh Xích có nhu cầu đi vào tâm tình, nói về thi kệ anh còn làm thơ như thơ Ngô Đình Diệm. Anh dành sự kính trọng qua những câu chuyện có quan hệ tới đất nước Cộng hòa, tôi chú ý câu chuyện về đời sống riêng tư, càng kính phục khi nghe anh Xích nói về chí sĩ Ngô Đình Diệm, ông hút thuốc hút bình dân là BASTOS Đ (giới lao động, xe lôi, xích lô..) hay hút; khác với cái gọi là "chợ chợ Hồ Chí Minh vĩ đại", hòng hút á phiện ro ro, hút loại thuốc mồi của hãng Philip Morris (thuốc hút của Mao Trạch Đông gửi hàng tháng đều đặn cho những người phẫn nộ trong dinh) và ăn uống của vua chúa. Tôi nghe Ngô Đình Diệm suốt đời không vợ con, đời sống thánh thiện; trong khi đó kẻ thù ông là "cha già dân tộc" Hồ Chí Minh: "suốt đời vì dân vì nước, Bác không bao giờ nghĩ đến vợ con..", những tên Việt gian nầy có đời sống tình dục trác táng, tàn bạo, giết chết những người cùng họ chặn gông như Đ. Th. Lạc, Nông Thế Xuân...tuyệt cách, tôi sống cả tên Việt gian Hồ Chí Minh không đáng xách dép cho Tôi nghe Ngô Đình Diệm. Tôi nghe Thế giới hay gửi anh Xích lên, trao cho sự tị nạn những người hàng tháng và nói: "Cơm nước có người lo, tôi không cần tiền tiêu, anh mang về xem dân nghèo thì cho họ.". Anh cũng cho biết là người thân với đức Hoàng Y Nguyễn Văn Thuận (lúc đó là người giám mục), anh tuyệt ý lo người cho sự phẫn nộ của vị tu sĩ danh tiếng nầy trước đức cha chủ tịch Cộng Sản.

Về những người bạn của tôi về Ngô Đình Nhu, em ruột của tôi nghe, nhiều người biết ông Nhu là người có kiến thức, khả năng, nhiệt tình với đất nước; đức coi là cánh tay đắc lực cho tôi nghe trong công cuộc "diệt Cộng cứu nước" và các chính sách kinh bang tế thổ. Vai trò ông Nhu rất quan trọng, nên Việt Cộng nắm vùng miền lo ngại ông Nhu ra khỏi chính quyền trung ương; Thế giới Tôi Thích Trí Quang, tôi đi dạo tìm quán "Trợng Phật kính tăng" một cách máy móc của Phật Tôi, trở thành lãnh đạo của một tôn giáo lớn miền Nam; như tờ báo Times cho là: "Người làm rung chuyển nước Mỹ", Thích Trí Quang về đến chính giới Mỹ, nên có lần tôi về Mỹ gặp tôi nghe Ngô Đình Diệm để nghe: "không cho ông Nhu làm của tôi". Theo lời anh Xích cho biết: "tôi nghe Thế giới báo là: em tôi làm việc không ăn lương, tình nguyện, không có thời giờ gì cho ngân sách quốc gia, chúng tôi cũng không cho làm việc cho dân và nước tôi hay sao?". Gửi về Mỹ đành chịu thua, sau đó tìm cách móc nối với các "phần tử" người, phần tá làm cuộc đảo chánh. Sau 1-11-1963, sau cuộc chuyển lý do Đ. Ngô Văn Minh, quốc gia trở về là

trung tâm ng Nguyễn Khánh chủ áp lực của khố i Phọt Giáo n Quang qua thố ng t a Thích Trí Quang, nên giố t ngố i em út của t n thố ng là Ngô Đình C n. M t hành vi không thố chố p nh n đ i v i k tu hành, đ o m o nhố t p đoàn Thích Trí Quang. Tu theo Phọt Giáo c m sát sanh, nhố ng giố t ngố i là trố ng t i v i Phọt, nhố v y tó cách của Thích Trí Quang và đám tăng sĩ theo Viố t Cố ng còn thua c CON CHỐ; t i c thay là có m t số phọt Tồ mù m t, nhố Tam Tố ng, quố l i ma quái giố đố ng mà tố ng là Phọt; nên các tên tu sĩ quố c doanh, Viố t Cố ng giố đố ng nhố Thích Nhố t Hố nh, Trí Quang, Minh Châu....linh mố c Phan Khố c Tồ, Huố nh Công Minh, Trố ng Bá C n...v n có số tín đố và con chiền ò ng h . Thố là hố v n t n t i và t i p t c" mố n đ o t o đố ng" gây thêm t i l i, làm h i đ o, h i nố c. N u nhố ng tu sĩ n y không có tín đố, con chiền ò ng h thì hố cũng phố i bồ đầo thố i nhố " Chùa Bà Đanh" thôi, và đố ng Cố ng S n vô thố n nhìn thố y hố không có ai ò ng hố n a, thì cũng áp đố ng chính sách" vố t chanh bồ vố ". Tóm l i, cũng chính số mù quáng của tín đố, con chiền mà b n tu sĩ quố c doanh mố i có đố t đố ng vố. N u ò h i ngo i, không ai cho các tu sĩ tồ trong nố c ra xin t i n m t XU, thì đố ng Cố ng S n cũng chố ng" hố h i phố n khố i" g i tu sĩ của hố ra h i ngo i đố vố a móc túi và vố a làm công tác tôn giáo v n. không ai nuôi, ò ng hố thì Viố t Cố ng cũng phố i chố t thôi.

Tôi nào quên vố trố n trố i bồ t thành của nhóm do trung úy HUỐ NH THANH SOUL thố c hiố n, ò liên đố i 4 là nố i t iố ng khố c khe do tên liên đố i trố ng gố c Nghố An là thố ng úy Sáu Ân, nên hố thố ng ăn ten khá nguy hiố m. Nhóm của anh Soul bồ bồ, nhiố u ngố i bồ đánh te tua, nhố t nhà đá.... đố đố n m t tù, tên thiố u tá chánh y Hai Thầu tồ chố c lên l p hố c t p t i h i trố ng l n ò liên đố i 5, gom hố t 3 liên đố i l i; sau nhố ng hù đố a, đố n m t và đố a ra vài ngố i tù trong nhóm trố n trố i nhố ng nhố " giác ngố " mà đố c hố ng chính sách khoan hố ng, hai ngố i đố c đố a lên nói chuyố n và tâm tình, ca tố ng" cách mố ng" là trung úy LÂM CHÁNH TÀO và trung úy hố i quân NGUYỐ N VẮN BA tồ c là BA RẦU. Hai ngố i n y nói chuyố n thì phố i bồ t t i, sau đó cán bồ gố i anh Nguyễn Địch Xích lên phát biố u; anh bình tồ nh dùng cái gố i là" quan hố cũ-mố i" đố lên án số tàn ác của chố đố Cố ng S n; anh gố i đó là do số tuyên truyố n của ngành Tâm Lý Chiố n đố l y cồ vố ch mố t Cố ng S n ngay trố c mố t chúng; sau cùng thì anh dành rố t ít ngôn tồ đố nói vố cái Mố l là" cách mố ng"; đây là chiố n thuố t" chén úp đố u voi" khiố n b n cán bồ tồ c l m, nhố ng không là gì đố c. Mùa xuân năm 1977, liên trố i 3 tồ chố c văn nghố và chố thố các nhà làm báo tồ ng thi đố a, rố i chố n tồ nào hay nhố t, thi đố a vố i các liên đố i, n u thố ng giố i, đố c" tồ biố u đố ng". Anh Xích bồ chính liên đố i trố ng là thố ng úy Chính Sanh chố đố nh cho làm tồ báo của nhà 2. Đó là l i thăm dò tồ tồ ng, anh biố t, nhố ng không còn cách nào tồ chố i. Anh l i đố ng tồ báo đố nhố n nhố vố i các b n tù, hố y giố vố ng tinh thố n, qua bài viố t" MÙA XUÂN CỐ M HOA", đố c nhiố u ngố i tù hiố u, nhố ng b n chó săn cũng biố t và báo cáo cho quố n giáo. Tôi thích bài n y l m, đố c treo ò vách tồ ng trong cái CANTEEN của Liên Đố i 3, nên đố c thuố c lòng, vố n còn nhố, ghi l i nhố sau:

" Vào mố t ngày đố m ò m mùa xuân, trong lúc tôi đang đi đố o trong khu vố n nhố, mố c đích là đi tìm vài thố hoa đố c m trên bàn thố ông bà. Bồ t chố t có ngố i b n thân đố n thăm, tôi mố i vào nhà, chúng tôi uố ng chun trà ò m và sau đó tôi đố a b n ra vố n, nói rõ mố c đích tìm hoa. Hai chúng tôi sánh vai nhau đi đố o trong khu vố n, sau khi lố t qua nhố ng bồ i Cúc, Đầo, Mai...cuố i cùng tôi đành lố a bông Hố ng, cồ t vài cành, mang vào nhà. Chúng tôi lố i trò chuyố n, b n tôi

hỏi: "Sao anh chọn hoa Hồng?". Tôi mỉm cười trả lời: "Hoa Hồng lâu tàn, mang vào là thích hợp, ĐỨC C M TRÊN SỎI ĐÁ. NHỮNG HOA VẪN N..."

Trong đó cũng có một bài nói về câu chuyện của anh tù, trung úy Đoàn Ca, người làm cây nần dân thung, bạn chim én để cho tôi; bài viết tôi đề: "Đoàn Ca bạn chim én", anh có nghĩ lên án về bạn tôi, về binh trong trại đã bạn chết bác sĩ Tài và làm bạn thông tin một số anh em khác Liên đội 4, lúc đi cứu tiêu vào buổi sáng, nghe nói là "Việt Cộng" giết cá chém thớt" vì chúng bạn thiêt hại nên khi được về lại các đồng chí kháng chiến Hòa Hòa ở núi Dài.. Trong những câu nói của anh Xích, tôi không quên anh lập lại những lời này là:

- "Chống nghĩa Marx với chiêu bài phân biệt quyền lợi để đứng đầu trên toàn thế giới, những người Cộng Sản phi nhân"

- "Mình tù cũng do M, đồng chí cũng do M và sau này Việt Cộng thua cũng do M... tất cả đều do M thôi"

Tình hình biên giới căng thẳng, hàng đêm chúng tôi nằm ở sân banh, nghe tiếng súng đội bác xa xa mà mừng thầm. Những ngày sau đó, trại tù tôi về Vùng Đèo, thuộc xã Mỹ Phước Tây, huyện Cai Lậy, tỉnh Mỹ Tho...chỗ này là khu của Việt Cộng trước năm 1975. Đời sống khó khăn vì nhà đất, cách lách. Dù vậy, chúng tôi vẫn thông tin gặp nhau, những rớt của trại vì bạn chớ sẵn luôn rình rập. Chọn chọn là do sự xấp xỉ của cán bộ trại, nên hai người tù bạn tôi, là một tiêu thanh toán: đội úy Quách Đức Thanh, trung tá Nguyễn Đức Xích, đồng chí chung một trại, trại trại là trung úy Nguyễn Chí Thành (tên là Thành Sĩ Rét, hay Thành Xe Lôi), anh này là phân chi khu trại Tân Xuyên ở Cà Mau, người gia hai anh Xích và Thanh; hiện anh Thành ở nhà ở San Jose (Bắc Cali). Mùa nước lũ tháng khiêng 1978, những trại tù về trại "tổ" và sau khi nước rút lại rút lại một đồng đội, thì tên Trung úy Trần Khen (tên là Trần Khen) đến 2 về binh trại nhà trong, còng tay và đến anh đi về bạn chớ huy, trại của lo ngại của người người, nhất là những người có quan hệ với anh... một người bạn là anh trung úy Đoàn Văn Thành... (hiện ở nhà ở Mỹ) tình cờ làm lao động ở bạn chớ huy liên trại, nghe bên trong có tiếng đánh đập và tiếng anh Xích vang lên: "Các anh không được đánh tôi, muốn gì hãy nói chuyện tôi với nhau..". Anh bạn nhất trong Cotnex ở bạn nhá. Tất năm 1979, một số anh em nhận thăm nuôi, qua sự dàn xếp bí mật của bác sĩ Trần Văn Thành (số đoàn 7), lên gặp thủ tục, để ăn cho anh Xích, không biết ai báo cáo, việc để bạn và người người bạn bạn, nhất gặp bạn nhà tháng ở Cornex, trong đó tôi có biết anh Lê Phùng Quang (trung úy ban 2 ở Châu Đức), thiêu tá Nguyễn Văn Thà (quân trại)...thời gian sau ngày anh bạn bạn trại căng thẳng, Hai Thâu, Ba Minh, cán bộ lên lập hồ sơ để tìm ra tên bạn anh Xích, những không ai biết bạn và anh Xích không hề môi dù bạn đánh đập, hành hạ.

Vào một buổi tối, lúc 10 giờ, thành lính nghe tiếng súng nổ dồn ở phía hàng rào liên đội 5, và tiếp theo đó là tiếng súng chày rền rền ngoài đồng ruộng trong trại, y như có đánh trận võy. Tủi trong nhà, không ai dám ra sân, dĩ nhiên...hỏi hỏi phải đi. Đón sáng hôm sau, tên trưởng úy Chính Sanh đến nhà ngoài ra như 5 người khác mà làm công tác đặc biệt. Tôi có người bạn thân là trung úy Nguyễn Hải Trí Văn Xôn đi trong toán công tác; anh Xôn cho biết anh Xích bạn bạn chết, nằm ngoài vòng rào liên đội 5, anh cho biết sáng hôm đó anh Xích bạn bạn nằm trên môi vẫn còn nằm ở ngoài...tin anh Xích bạn bạn làm chết người mới người, như là người bạn tù thân thiết, từng sinh hoạt bí mật trong nhóm tổ Chi Lăng đến Võ Văn Đào. Sau khi biết chết Nguyễn Đức Xích, cán bộ trại tung tin là: Anh Xích bạn bạn trại nên bạn bạn, ai cũng biết đây là tin vớ, vì anh bạn bạn trong cornex kiên cố, có khóa cửa trên, thì làm sao thoát được. Theo một nguồn tin về cái chết của trung tá Nguyễn Đức Xích, dù là tin của kiêu dũng như cũng xin ghi lại để có thêm suy nghĩ: sự là trong lúc anh Xích bạn bạn trong cornex, có một bạn đi canh coi được anh Xích giác ngộ, nên quý mến anh...cho nên cán bộ cấp trên biết được. Đêm đó, người cán binh này mượn theo anh, nên lên đến ra tới hàng rào, lấy cửa là đi cửa.... đám cán bộ biết được nên bạn bạn chết anh Xích và giờ luôn người bạn bạn...Tuy nhiên, ai cũng biết đây là chết trưởng của đồng đội Công Sĩ Văn Việt Nam, chúng giờ hết như người nào bạn cho là người hi.

Trong trại tù Võ Văn Đào, có một tá Phạm Chí Kim, từng trưởng đội chi của Kiên Hòa, được gọi là miến Nam và nghe nói được chính sách "khoan hồng" về với gia đình; có thể nói trưởng đội bạn bạn tá Kim là hiếm hoi cấp cao như vậy mà còn ở miến Nam. Ngoài ra còn có nhiều người đồng đội bạn bạn tá với anh Xích, như người bạn bạn: trung tá Hoàng Đức Thành (tên là Thành Nhà Đền, sĩ quan tiếp võ), trung tá An (thiết giáp), trung tá Huỳnh Hữu Chấn (tiếp liêu), thiếu tá Thái Sĩ (người Hu, Công Binh, về rồi về và được biên chế làm Công nhân Viên cho trại tù), trung tá Nguyễn Thị Rê (nguyên là trưởng đội Châu Đức)....

Sau cái chết của trung tá Nguyễn Đức Xích và đội úy Quách Đức Thanh, đội chày tối, cán bộ trại tù Võ Văn Đào tung ra nhiều hứa hẹn, như hứa hẹn kình thù, dù đã bắt sát hỏi; đó là một thế đoan vô cùng thâm độc, nên sau này có nhiều nguồn tin như: gia đình anh Xích không chung vàng, nên hai Thâu giờ, hay là đội úy Quách Đức Thanh báo cáo về tham như người bạn bạn chết của trưởng úy Chính Sanh với Ba Minh, nên bạn Chính Sanh giờ trại thù...Có thể một số anh em tù thiêu như xét mà nghe tin này thì dám ăn ten đến trong trại thì miến của bạn bạn cán bộ quân giáo, sau này mang ra hỏi người để tiếp tục họ uy tín như người bạn bạn tù bắt khuất. Sau khi ở ngoài, tôi tìm được gia đình anh Nguyễn Đức Xích, liên lạc với linh mục Nguyễn Đức Sách và anh Nguyễn Đức Đôn (anh qua đời trước năm 2005). Theo tin của bạn anh Đôn cho biết thì gia đình đã lấy chết anh Xích, tro được gọi Việt Nam một phần và phần khác đem thiêu u bang Queensland (Australia), thế cũng tạm yên cho người bạn bạn tù như tôi. Lúc còn ở trong trại tù, anh Xích rất quý mến anh Quách Đức Thanh, có lần nói: "Thanh ơi! Tại sao tao gặp may quá muộn màng trong hoàn cảnh này?".

Những người tù thân thiết với hai anh, nào quên những lời nói, kỷ niệm, nhất là kính phục tinh thần bất khuất của những người tù sau 1975, mà hai anh là một trong rất nhiều người tiêu biểu. Anh Quách Đình Thanh cũng có câu nói thật ý nghĩa với các bạn tù, đàn em thân tình, cùng viết lên trang giấy: "Mười năm sống đời tù, dù phải ăn cơm..".

Nhân đây, người viết xin có ý kiến: hầu hết các tù nhân đều có tổ quốc RA TRỜI do bạn Nguyễn Văn Việt Cộng cấp. Trong phần kết án, có ghi tội danh như: can tội thiêu úy, thiêu tá.... đó là những tội mà thực tế người tù rõ là "vi phạm nhân quyền" và hoàn toàn phi lý, phi pháp. Việt Cộng đem vết da cam thả các hãng Hoa Kỳ, thì những quân nhân cán chính cũng nên viết đơn, quyên góp tiền để đưa bạn quyên Cộng Sản ra các tòa án ở hải ngoại và đòi bồi thường những năm tù phi lý, cũng như đòi bồi thường nhân mạng cho những người bị giết với nhiều cách: bạn, tra tấn lao động, bóc lột, bóc lột không thu được men chăm sóc.... Nếu có được những người viết luật, các luật gia giúp đỡ, phát động bạn những người tù có uy tín như các tướng lĩnh, viết đơn chính告 các nước như Mỹ, Úc (nhất là các hải quân binh lính từng tham chiến tại Việt Nam)...thì tù nhân sẽ được thả các tổ quốc ra khỏi bọng tù Anh, có thể tha, gởi về, càng nhiều người càng tốt...nếu viết về thực hiện, thì mời người H.O hay tù, dân, chính quyền đóng 1 đơn, cũng để tiền để lo thực pháp lý. Một điều nữa là cái viết kiện này cũng là bằng chứng để cáo tình trạng vi phạm nhân quyền thô bạo của đơn vị và nhà nước Việt Cộng trước công luận thế giới; nếu không thành công những cũng làm cho bạn quyên Việt Cộng mất mặt trước Liên Hiệp Quốc, các nước Âu-Mỹ. Mời người mời tay, mời cách đánh, thì dù cho núi cũng phải bấn bạn, huống chi cái chết bạn người Cộng Sản này đang trong thời kỳ dấy khởi./.